

อะมานะฮ์ หน้าที่และความรับผิดชอบ

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

แปลโดย : อุษมาน อิดริส

ตรวจทานโดย : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา yiu.ac.th

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ الأمانة والمسؤولية ﴾

« باللغة التايلاندية »

د.إسماعيل لطفي جافاكيا

ترجمة: عثمان إدريس

مراجعة: صافي عثمان

الصدر: جامعة جالا الإسلامية yiu.ac.th

2012 - 1433

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

อะมานะฮฺ หน้าที่และความรับผิดชอบ

ความหมายและประเภทของอะมานะฮฺ

อะมานะฮฺ หมายถึง ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ และ ความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

อะมานะฮฺมีสองประเภท

1. อะมานะฮฺทั่วไป ได้แก่ อัล-อิสลาม

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾﴾ [الأحزاب: ٧٢]

ความหมาย “แท้จริงเราได้เสนออะมานะฮฺให้แก่ชั้นฟ้าทั้งหลาย แผ่นดิน และขุนเขาทั้งหลาย แต่พวกมันปฏิเสธที่จะแบกรับ เพราะกลัวว่าจะไม่สามารถแบกรับภาระอันหนักอึ้งนั้นได้ แต่ทว่ามนุษย์กลับยอมแบกรับมัน แท้จริง มนุษย์นั้นเป็นผู้ที่อธรรม และโง่เขลายิ่ง” (อัล-อะหฺซาบ 72)

2. **อะมานะฮฺเฉพาะ** ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ ของเก็บ ของฝาก การดำเนินการ การบริหารจัดการ การสัญญา การ ว่าจ้าง และอื่น ๆ

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ [النساء: ๖๘]

ความหมาย “แท้จริงอัลลอฮฺทรงดำรัสให้พวกเจ้าส่งมอบ อะมานะฮฺต่างๆ แก่ผู้ที่สมควรจะได้รับ” (อัน-นิสาอ์ 58)

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾ [المؤمنون: ๘]

ความหมาย “และบรรดาผู้ที่ระวังรักษาสิ่งที่พวกเขาได้รับ มอบหมาย (อะมานะฮฺ) และได้ให้คำมั่นสัญญาไว้” (อัล-มุ มินูน 8)

อะมานะฮฺ (ความรับผิดชอบ) ในตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่เป็นการทำสัญญาจ้างรูปแบบหนึ่ง โดย เขาได้ขายเวลาบางส่วนของเขาในการดำเนินการหรือบริหาร จัดการในตำแหน่งหน้าที่ที่เขาต้องรับผิดชอบอย่างเต็มเม็ดเต็ม หน่วยเพื่อแลกกับเม็ดเงินจำนวนหนึ่ง ซึ่งเขาจำเป็นต้องปฏิบัติ

หน้าที่ต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขา โดยเฉพาะในระหว่างช่วงเวลาทำการที่ได้ถูกกำหนดไว้ เช่น แปดชั่วโมงต่อวัน เป็นต้น ยิ่งกว่านั้น เขาจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ความรับผิดชอบนอกเวลาทำการให้สำเร็จลุล่วงถ้าหากว่าความรับผิดชอบดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติให้แล้วเสร็จในเวลาทำการที่ได้ถูกกำหนดไว้ เขาไม่มีสิทธิที่จะใช้เวลาที่เขาได้ขายไปแล้วนั้นเพื่อปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่เป็นอันขาด จนกระทั่งอุลละมาฮ์บางท่านมีทัศนะว่าไม่อนุญาตให้ทำการละหมาดและอิติกาฟสุนัตถ้าหากว่าอิบาตะฮ์ดังกล่าวไปเบียดเวลาการทำงานในหน้าที่รับผิดชอบ เพราะการปฏิบัติในหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นสิ่งวาญิบ (ฟัรฎู) บนพื้นฐานของการทำสัญญาจ้างเพื่อปฏิบัติงานในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว (ดู ฮัยลุล ฆุอะมะบะกอด อัล-หะนาบิละฮ์ ของอิบนุ เราะญับ)

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ خَيْرَ مَنْ أَسْتَعَجَرَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾﴾ [القصص: ٢٦]

ความหมาย “แท้จริงลูกจ้างที่ประเสริฐที่สุดคือผู้ที่มีความแข็งแกร่งและมีความรับผิดชอบ (มีอะมานะฮ์)” (อัล-เกาะเศ็อศ

26)

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ ۗ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْمُ ۗ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ ۗ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَاءُ ۗ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۗ وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾﴾ [يوسف:

[๕๗ - ๕๘]

ความหมาย “ยูซุฟ กล่าวว่า ได้โปรดแต่งตั้งฉันให้ เป็นผู้ควบคุมดูแลการคลังของประเทศเถิด แท้จริง ฉันเป็นผู้ดูแลที่ซื่อสัตย์และรอบรู้ และเช่นนั้นแหละ เราได้ให้ยูซุฟมีอำนาจที่มั่นคงในแผ่นดิน เขาสามารถพำนัก ณ ที่ใดได้ตามต้องการ เราจะไม่มอบความเมตตาของเราแก่ผู้ที่เราประสงค์ และเราจะไม่ทำให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญเปล่า และแน่นอนว่า รางวัลในวันอาคิเราะฮ์นั้นย่อมดีกว่าสำหรับบรรดาผู้ศรัทธาและมีความยำเกรง” (ยูซุฟ 55-57)

เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของผู้ทำงาน หรือลูกจ้าง ขอให้สดับฟังคำตรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾﴾ [المطففين: ١-٦]

ความหมาย “ความหายนะจะประสบแต่บรรดาผู้ทำให้ คดโกง ในการชั่งตวง คือบรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขาตวงจาก ผู้อื่นพวกเขาจะตวงเต็ม แต่เมื่อพวกเขาตวงหรือชั่งให้คนอื่น พวกเขาจะ ทำให้ขาด คนเหล่านั้นมีคิดที่จะไตร่ตรอง บ้างหรือว่าพวกเขาจะถูก ทำ ให้ฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งสำหรับวันอันยิ่งใหญ่ วันที่มนุษย์ทุกคน จะยืนอยู่ตรงหน้าพระเจ้าแห่งสากลโลก (เพื่อรอการพิพากษา)” (อัล-มุกฎ็อฟฟีฟีน 1-6)

อันตรายจากการขาดอะมานะฮ์และขาดทักษะในการทำงาน

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ คือลิลลุลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัมกล่าวว่า
ว่า

«فَإِذَا ضَيَّعَتِ الْأَمَانَةُ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ» ، قَالَ: كَيْفَ إِضَاعَتُهَا؟ قَالَ: «إِذَا وُسِّدَ الْأَمْرُ إِلَىٰ غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ» [البخاري برقم 59 ورقم 6496].

ความหมาย “เมื่อมีการละเลยในหน้าที่รับผิดชอบ ก็จงรอวัน เวลาแห่งความพินาศ” เศาะหาบะฮะฮฺถามว่า “การละเลยในหน้าที่ รับผิดชอบเป็นอย่างไรหรือ?” ท่านตอบว่า “เมื่อมีการมอบหมาย กิจการหรือหน้าที่ความรับผิดชอบใดๆแก่ ผู้ที่ไม่เหมาะสม ก็จง รอเวลาแห่งความพินาศเถิด” (เศาะฮี้หฺ อัล-บุคอรีฮฺ หมายเลข 59, 6496)

บุคลิกความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ (อะมานะฮฺ)

1. **บุคลิกภายนอก** ได้แก่ ความสามารถ หรือความรอบรู้ (เกาะวียฺ/อะลีม, ตรงข้ามกับอ่อนแอหรือความไม่รู้)

2. **บุคลิกภายใน** ได้แก่ อะมานะฮฺ และ ความรับผิดชอบ (อะมีน/หะฟิซ, ตรงข้ามกับ ทรยศ/ละเลยหรือไม่มี ความรับผิดชอบในหน้าที่)

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวแก่ อับู ซุรฺ เมื่อครั้งที่ อับู ซุรฺ ได้เสนอตัวเพื่อให้เขาได้ รับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่บางประการว่า

«يَا أَبَا ذَرٍّ، إِنَّكَ ضَعِيفٌ، وَإِنَّهَا أَمَانَةٌ، وَإِنَّهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِزْيٌ وَنَدَامَةٌ، إِلَّا مَنْ أَخَذَهَا بِحَقِّهَا، وَأَدَّى الَّذِي عَلَيْهِ فِيهَا» [مسلم برقم 1825]

ความหมาย “อับดู ซัรฺ เอัย! แท้จริงเจ้าเป็นคนอ่อนแอ และ
แท้จริง ตำแหน่งหน้าที่นั้นเป็นความรับผิดชอบ (อะมานะฮฺ)
และแท้จริง ความรับผิดชอบดังกล่าวจะเป็นความอับยศและ
ความเสียใจในวันกิยามะฮฺ ยกเว้นผู้ที่รับผิดชอบในหน้าที่ และ
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยดี” (เศาะฮี้หฺ มุสลิม หมายเลข 1825)

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم.
والحمد لله رب العالمين